

Forskningsdatahantering: Inventering 2021

Inledning

SUHF är en medlemsorganisation på frivillig grund som består av 38 svenska universitet och högskolor. SUHF:s nationella arbetsgrupp för forskningsdata har i uppdrag att föreslå konkreta strategier och insatser för att i dialog med relevanta aktörer främja det nationella arbetet med att utveckla och implementera lokala infrastrukturer för öppna data vid de svenska lärosätena. Arbetsgruppen arbetar på uppdrag av SUHF:s samordningsgrupp för öppen vetenskap.

SUHF enkät om forskningsdatahantering

Nationella arbetsgruppen för forskningsdata har vid fyra tillfällen (våren 2018, 2019, 2020 och 2021) skickat ut enkäter till samtliga lärosäten med ett antal övergripande frågor kring hur lärosätets stöd för forskningsdatahantering ser ut. Syftet med enkäterna är att snabbt få en årlig övergripande inblick i hur långt de svenska lärosätena har kommit i sitt arbete med att utveckla lokala infrastrukturer och stöd för god hantering av forskningsdata. Genom enkätsvaren ges möjlighet att få ett hum om lärosätenas status i ett antal specifika frågor, indikationer på vad SUHF tillsammans med andra relevanta aktörer kan stödja lärosätena med, och vilka frågor som är prioriterade. Frågorna har genom åren varit huvudsakligen oförändrade. I 2021 års enkät har det tillkommit frågor kring lärosätenas arbete inom och för European Open Science Cloud (EOSC).

Till alla frågor har det funnits möjlighet att lämna kommentarer. Enkäten har 2021 besvarats av 34 av 38 av SUHF:s medlemslärosäten.

Sammanfattning

Följande har kommit fram i enkäten. Vad gäller om lärosätena har en forskningsdatapolicy eller motsvarande har antalet lärosäten med policy ökat markant, från ett lärosäte 2018 till nio 2021. Även antalet lärosäten som har policy på gång har dubblats.

De strategiskt viktigaste frågorna, liksom hinder och utmaningar, vad gäller hantering av forskningsdata är bland annat att medvetenheten kring frågans betydelse behöver ökas, liksom att stödfunktioner som kan utveckla hanteringen och stödja forskarna måste förstärkas. Vidare kommer det fram att det finns komplicerade juridiska aspekter i hanteringen och lagringen av persondata. En av flera frågor som kvarstår att lösa är frågan om e-arkiv. Hanteringen av forskningsdata är resurskrävande och finansieringen oklar av såväl kortsiktig som långsiktig lagring av data. Flera efterfrågar gemensamma lagringsytor och förbättrade möjligheter att dela data inom lärosätena, men även mellan svenska och internationella lärosäten. Hanteringen och definitionen av betydelsen av forskningsdata inom det konstnärliga området kvarstår att lösa.

Den fjärde frågan lyfter om lärosätena har en mall för datahanteringsplan. År 2018 hade fem lärosäten en mall för datahanteringsplan, nu 2021 är det fjorton. Ökningen har varit stadig år för år. Den femte frågan kring om lärosätena har en central stödfunktion för hantering av forskningsdata visar att den absoluta majoriteten av lärosätena har en sådan funktion. Ökningen är markant de senaste två åren.

Vad gäller lagringsytor för forskningsdata i forskningsprocessens olika skeden kan det konstateras att det fortfarande ser olika ut vid lärosätena. Inte alla, men många efterfrågar en nationell lösning. Flera lärosäten påtalar att detta är en svår och utmanande fråga.

I årets enkät ställs fyra frågor kring European Open Science Cloud (EOSC) som inte behandlats tidigare. Anledningen till det är att SUHF är medlem i EOSC. Den första frågan handlar om EOSC diskuteras på strategisk nivå vid lärosätena. Hälften av lärosätena svarar att så är fallet. Den andra frågan lärosätenas medlemskap i EOSC. Idag är sex av landets lärosäten enskilda medlemmar. Hälften vet inte om de önskar vara enskilda medlemmar eller inte.

Den tredje frågan relaterat till EOSC gäller vilka frågor lärosätena anser viktigast vad gäller EOSC. En del svarar att det är för tidigt i processen för att värdera nyttan av EOSC i nuläget, men även ta ställning till vilka som är de viktigaste frågorna. Ökad kännedom kring instrumentet krävs inte bara bland forskarna, utan även på ledningsnivå. Flera efterfrågar nationell och internationell samordning kring dessa frågor.

Den sista enkätfrågan behandlar lärosätenas förväntningar på SUHF vad gäller forskningsdatafrågor och EOSC. Av svaren framgår att det finns ett stöd och förväntan från lärosätena att SUHF ska vara en drivande aktör i dessa frågor. Det handlar om sådant som förbättrad nationell samordning, omvärldsbevakning, utforma riktlinjer och att vara ett stöd till lärosätena.

Enkät med frågor och svar

1. Ange lärosäte, namn på svarande samt funktion/uppdrag inom lärosätet

Det första enkätåret var svaren från lärosätena anonymiserade. Vid de tre senaste enkätutskicken har svaren inte varit anonymiserade. Enkäterna har skickats till lärosätena via respektive registrator som har ombetts att vidarebefordra frågorna till den/dem inom lärosätet som har kunskap och kännedom om lärosätets tjänster och stöd för forskningsdatahantering.

I fråga ett önskade vi få en bild av vilka som svarat på enkäten. Tendensen är att många svarande arbetar inom högskolans bibliotek och inte sällan dess chef, medan andra arbetar inom lärosätets forskningsstöd eller har andra funktioner. De flesta svaren har lämnats in av flera personer eller av arbetsgrupper.

2. Har ditt lärosäte en forskningsdatapolicy?

Antal svar

Ja – 9 (26,5%)

Nej – 10 (29,4%)

På gång – 15 (44,1%)

Summa – 34 (100,0%)

Kommentar

- Vi har riktlinjer för forskningsdatahantering och jobbar på en policy för öppen tillgång till forskningsdata.
- Vår projektgrupp för hantering av forskningsdata tittar just nu riktlinjer för detta, och utvärderar i samband med detta om lärosätet bör formulera en forskningsdatapolicy.
- Vi arbetar med en datahanteringspolicy som beräknas bli klar under 2021.
- Riktlinjer för hantering av forskningsdata, beslutade av fakultetsnämnden december 2020.
- Inte beslutad ännu.
- Beslut ska tas under VT 2021.
- Ledningen har beslutat att ta fram lärosätets övergripande riktlinjer för hantering av forskningsdata, men processen är fortfarande inte i gång.
- En intern utredning om forskningsdata genomfördes under 2020, som avsåg att även resultera i ett förslag till policy.
- Universitet har nu påbörjat arbetet med att ta fram en policy.
- Vi arbetar just nu att revidera förslaget som ska gå ut på remiss. Det har även varit bra att vänta in SUHF:s Nationella färdplan för öppen vetenskap och kunna väva in denna i forskningsdatapolicyn.
- Högskolan har en arbetsgrupp för forskningsdatahantering som skissat på ett förslag till en forskningsdatapolicy.
- Vi för diskussioner med forskarna om en sådan policy.
- Kan bli del av kommande publiceringspolicy.
- Diskussioner pågår.
- Beslutades av rektor i mars 2021.
- Nej, förslag framtaget men inte beslutat.
- Arbetet är på gång, utkast har skrivits och en internremissomgång har genomförts.
- Under bearbetning och kommer att färdigställas under sommaren 2021

3. Vad anser ditt lärosäte är de strategiskt viktigaste frågorna vad gäller hantering av forskningsdata? Vilka är de största hindren/utmaningarna?

- Viktigt är att utveckla bättre och mer anpassat stöd till forskarna för hantering av forskningsdata.
- Hitta rutiner för att meritvärdera FAIR data. Skapa förståelse för och kommunicera nyttan av att uppfylla FAIR.
- Bättre nationell samsyn och rekommendationer för delning av data med känsliga personuppgifter.
- Tydliggöra nyttan med vid lärosätet centrala lagringstjänster ur aspekterna Informationssäkerhet, tillgänglighet och kostnadseffektivitet.
- En stor utmaning är att sprida information till forskarna om de nya lösningar och stöd som redan finns, och om vad som är på gång. En annan utmaning är att övertyga forskarna om att den tid de lägger ner för att planera sin datahantering är välinvesterad (planering av datahantering ses fortfarande av några som en administrativ börda).
- Etablera processer och infrastruktur som ger kontrollerade möjligheter för tillgång till data/metadatum som också är omgärdade av restriktioner t ex lagkrav och etiska begränsningar. Ge beständig tillgång, där ansvar i större utsträckning kan tas centralt av lärosätet snarare än den enskilda forskaren.
- Det finns olika behov inom olika forskningsområden – det är en utmaning för en nationell infrastruktur
- Att policies och forskarnas vardag inte möts: mål och krav utan att ha en fungerande infrastruktur och vettiga tjänster och processer som baseras på förståelse av forskarnas verksamhet.
- Området är brett och aktörer som inte är vana att samarbeta behöver göra det.
- Det är en utmaning för oss att förstå hur vi inom forskningsprojekt på konstnärlig grund ska hantera kraven på forskningsdataplan, eftersom de kraven verkar handla om forskning på vetenskaplig grund. Vi tolkar det som att vi inte har forskningsdata i den meningen som avses.
- "Det ska vara lätt att göra rätt"
- Strategiskt viktigast är smidiga och säkra lagringslösningar till ett rimligt pris.
- Största svårigheten är att få befintlig personal att hinna med detta arbete inom sina tjänster. Nyanställningar skulle behövas.
- Säkerställa att vi har förmågan att klara av krav från finansiärer och förläggare.
- Utmaning - säker lösning för att lagra och dela data då samarbete sker med andra lärosäten (speciellt utanför EU)
- De strategiskt viktigaste frågorna rör transparens och säkerhet samt möjligheten till fortlöpande kvalitetssäkring av forskningsdatahantering. Vi har identifierat en rad utmaningar; principer för och lagring av digital data, fungerande principer och processer för arkivering och gallring, kunskap och medvetenhet hos forskarna om hur forskningsdata ska hanteras.
- De juridiska aspekterna på hantering av data.
- Bristande samordning på nationell nivå, t.ex. bristande samsyn på data som går att beforska; oavsett vem som har producerat data (universitet/myndighet) bör den hanteras enligt gemensamma riktlinjer.
- Lagring av (forsknings-)data och lagring av stora mängder data, hantering av sekretessbelagda data och känsliga personuppgifter, interoperabilitet och lagring av programvara med öppen källkod för att säkra framtida läsbarhet. Den stora arbetsinsats

som krävs för att göra data användbar för andra, t ex metadatabeskrivning. Möjlighet till delning av data med externa samarbetspartners under projektets gång, liksom lagring efter projektslut för arkivering och för långtidsbevarande för tillgängliggörande av data.

- Kvarstående frågor kring om gemensamma nationella lagringslösningar uppfyller lagkrav och säkerhetsaspekter.
- De viktigaste frågorna är långtidslagringen av data och hur detta skall finansieras samt att bygga upp bra lokalt stöd för forskarna.
- Strategiskt- medvetandegörandet och etikprövning
- Att få adekvat och säker lagring på plats, samt få forskarna att följa policyn för öppen vetenskap. Att få förståelse för vikten av datahanteringsplaner.
- Teknisk infrastruktur (säkra lagringslösningar, e-arkiv) finns på plats och är likvärdigt för alla forskare.
- Stödfunktioner som kan utveckla processer och ge utbildning och användarstöd till forskare.
- Digitala verktyg för att bearbeta och analysera data, där FAIR-principerna ska vara riktmärket.
- Datahanterare (disciplinkunskap) som är verksamma nära forskarna och kan säkerställa att goda rutiner för hantering av data tillämpas kontinuerligt.
- Inte tillräckligt med resurser för att ge utbildning och utveckla stöd kring digitala verktyg eller datahanterare.
- Etablera vad forskningsdata innebär inom det konstnärliga forskningsfältet.
- Att fånga in eventuell forskningsdata, att hitta bra rutiner.
- Tillgängliggörandet och hur materialet ska bli känt bland andra forskare.
- Erbjud våra forskare en lagringsyta för forskningsdata
- Erbjud stöd i forskningsdatahantering
- Utbilda forskare i FAIR datahantering
- Samverkan inom lärosätet och att få till en effektiv och säker lagringslösning. Få igång arbetet bland forskarna.
- Just nu implementera DHP på alla fackhögskolorna samt skapa ett bra flöde för forskningsdata från framtagande till lagring och hela vägen till arkivering. Hitta lagring för att tillgängliggöra öppna forskningsdata mer effektivt, samt generera PID till dessa. SND/SUNET lösning med API fungerar inte med den lagringslösning som finns etablerad på lärosätet.
- Största hindren är just nu lagring och samverkan inom lärosätet. Strategiskt viktigaste frågorna är att ökad medvetenhet hos forskarna kring öppen vetenskap.
- Öppen vetenskap är en viktig fråga för lärosätet, och därmed också publicering av öppen forskningsdata.
- Datasäkerhet är en viktig fråga för lärosätet. Säker hantering av forskningsdata under pågående projekt står högt på agendan. Möjligheter att smidigt och riskfritt kunna dela forskningsdata med kollegor inom lärosätet och mellan lärosäten (nationellt och internationellt) under pågående forskning efterfrågas.
- Utmaningar beträffande publicering av öppen forskningsdata handlar om kommunikation och kulturförändringar. Resurser att stödja sådan förändring (att nå fram till forskande personal) och till utbildning av doktorander och forskare krävs.
- Utmaningar kring säker forskningsdatahantering handlar om tekniska lösningar som är tillräckligt säkra och samtidigt tillräckligt användarvänliga för att forskande personal ska välja dessa lösningar.

- Lagring: Saknar idag dedikerade ytor för såväl arkivering som publicering av forskningsdata
- Vi är ett forskningstungt lärosäte. Hanteringen av detta kräver stora resurser, tekniskt och personellt.

4. Har ditt lärosäte en mall för datahanteringsplan?

Om ja, klistra gärna in en länk till den i kommentarfältet nedan.

Antal svar

Ja – 14 (41,2%)

Nej – 10 (29,4%)

På gång – 10 (29,4%)

Summa – 34 (100,0%)

Kommentar

- https://dmp.ki.se/?perform_check=false
- Vi hänvisar till SND:s mall samt andra finansiärers krav och mallar.
- Vi har anslutit oss till DMP Online och kommer att arbeta med det verktyget.
- Lärosätet har anslutit sig till DMP Online via VR-avtalet och kommer börja titta på en anpassad mall under 2021.
- Policyn ligger på vårt intranät och är inte sökbar utanför lärosätet. Vi skickar den gärna via e-post om ni vill se den.
- <https://www.slu.se/globalassets/ew/subw/biblio/dcu/slu-dmp-template-v.2.10.docx>
- Vi avvaktar tills vidare.
- Vi har flera olika mallar beroende på bland annat finansiärernas krav.
- Rekommenderar mallar från VR och SND.
- Har för avsikt att tacka ja till erbjudandet om tillgång till DMP Online för att kunna bedöma användbarheten
- Finns tillgänglig i DMP Online. Ska revideras under våren 2021.
- Mallen tas fram i samband med policyn VT 2021.
- Vi kommer att ansluta oss till DMP-Online inom kort.
- Arbetar med framtagandet av MDH-anpassade DMP-mallar
- Bygger på VR:s mall med lokala anpassningar för fackhögskolorna vilka är framtagna i samarbetet med respektive forskningschef för fackhögskolorna.
- Vi hänvisar till Vetenskapsrådet och SND och de mallar som finns att hämta där.
- Länkar till mallar finns på intranät, endast åtkomligt för anställda.
- Universitetet håller på att ansluta sig till DMP online via VR/SUNET. Tills detta är klart hänvisar stödfunktionerna kring forskningsdatahantering till SND:s checklistor och rekommendationer.
- Vi har valt en mall i Word-format samt att skapa informationssidor kring de olika delarna av datahanteringsplanen.
- <https://www.oru.se/forskning/forskningsstod/starta-projekt/datahanteringsplanens-olika-delar/>
- Mallarna finns längst ner på sidan, dock arbetas det med att göra den mer beslutsbaserad med för i fyllda alternativ samt komplettera med informationsklassificering, risk- och sårbarhetsanalys och konsekvensbedömning (GDPR).
- Vi för diskussioner med forskarna om en sådan mall.
- Mallen för datahanteringsplaner finns på svenska och engelska.
- <https://www.umu.se/globalassets/fristaende-webbar/regelverk/forskning/fs-1.1-2117-19-mall-datahanteringsplan-sv-1.pdf>

- <https://www.aurora.umu.se/globalassets/dokument/universitetsforvaltningen/kommunikationsenheten/mallar/fs-1.1-2117-19-mall-datahanteringsplan-eng.pdf>
- Mallen finns även i DMPOnline på https://dmp.umu.se/?perform_check=false och som word-dokument i Aurora (kräver inloggning med Umu-id)
- <https://mau.box.com/s/tzte7p37y6pwnc1grn19niocwlg8xy9l>
- <https://dmponline.dcc.ac.uk/>
- Hittills har det fungerat att utgå från respektive finansiärs mallar. Frågan bevakas dock och kan komma att aktualiseras när stödfunktion är etablerad.
- Vi har tagit fram en Word-mall som en referensgrupp av forskare tittar på just nu. Dessutom har vi en testperiod av DMP Online.
- För ansökningar till VR, andra under framtagning.
- Den följer VR:s mall.
- <https://www2.bibl.liu.se/dmpcreate>
- <https://dmp.su.se/>

5. Finns det en central stödfunktion för hantering av forskningsdata vid ditt lärosäte? Hur ser den ut?

Antal svar

Ja – 25 (73,5%)

Nej – 3 (8,8%)

På gång – 6 (17,6%)

Summa – 34 (100,0%)

Kommentar

- Vi har ett virtuellt Research Data Office (RDO) där arkiv, IT, universitetsbibliotek, lokala representanter för SND och SNIC samt forskarstöd ingår.
- Biblioteket och Utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen bevakar tillsammans om vi får något projekt beviljat där detta blir aktuellt, hur vi ska hantera det utifrån om projektet är på konstnärlig eller vetenskaplig grund.
- Det finns en funktion, ej central, som planerar, stödjer och följer upp.
- Vi är ett litet lärosäte.
- Syftet med det pågående projektet är att etablera en DAU och infrastruktur för att stödja denna i sitt arbete, planerat avslut 2021/2022. Under tiden ges visst grundläggande stöd via projektgruppen.
- Det finns en Data Access Unit (Dau) med en fast kärna som består av en samordnare (bibliotekarie), arkivarie samt jurist. Beroende på ärende, finns dessutom kontaktpersoner på IT-avdelningen och biblioteket.
- Data Curation Unit. 8 personer, totalt 4 FTE, består av bibliotekarier, arkivarier, miljöanalys-support, domänspecialister och en koordinator.
- DAU:en är en avdelningsövergripande funktion med arkivarie, informationssäkerhetssamordnare, två forskningsrådgivare och två bibliotekarier. Till DAU:en finns jurist associerad och en koppling till högskolans forskningsetiska råd. En referensgrupp för forskningsdata med en forskarrepresentant från varje institution och vissa chefer från verksamhetsstödet utgör ett organ för förankring och kommunikation mellan DAU och akademi, samt mellan DAU och högskolans ledning. Referensgruppen har en DAU-medlem som sekreterare.
- Det finns en tvärfunktionell grupp som samordnas av biblioteket med stödfunktioner från Research Support office, IT och PDC (superdatorn).
- DAU med representation av: Forskningsrådgivare, Jurist, Bibliotekarie, Arkivarie, Systemtekniker, Informationssäkerhetssamordnare, Dataskyddsombud, Ovanstående

avdelning har ansvar enligt rektorsbeslut. Bemannas av bibliotekarier och arkivarie, i nära samarbete med it-funktion och forskningsingenjör.

- Forskningsdatagrupp: Forskningsrådgivare, publiceringsstöd, IT-säkerhetsansvarig, arkivist, kommunikatör, systemutvecklare, jurist.
- I nuläget diskuteras frågan inom enheten för utbildning och forskning och mer specifikt mellan bibliotek och forskningsadministration. I ett senare skede behöver IT kopplas in i arbetet.
- Högskolans DAU består av personer från arkivet, biblioteket, FSI, IT-sektionen samt högskolejurist.
- Vi har utpekade funktioner som ingår i en processorganisation som arbetar med att bygga upp stödet kring hantering av forskningsdata. Där ingår representanter från: bibliotek, IT, arkiv och lärosätets jurist. Vi ingår i samarbetet med SND.
- Samarbetsgrupp inom stödorganisationen bestående av bibliotek, arkiv, kommunikation, IT, Grants Office och jurist. Funderingar på att inkludera även en forskare när det utkristalliserat sig med lämplig kandidat.
- Det finns en arbetsgrupp med representanter från olika verksamheter från högskolan. De frågor som kommer in gör ofta det till biblioteket, men i framtiden hoppas vi att hela arbetsgruppen skall bli delaktig och att vi skall fungera som en DAU.
- DAU-grupp finns (i gruppen finns representant från arkiv, IT, bibliotek, personuppgiftsansvarig och jurist). En särskild enhet för forskningsstöd inrättas under 2021 där även stöd för forskningsdata kommer att ingå.
- En infrastruktur under uppbyggnad som kommer att samla och integrera tillgången till digital infrastruktur och tillhörande stöd för forskningen, inkluderande hantering av forskningsdata under alla faser i datas livscykel. Inom denna kommer det att etableras en funktion som samordnar detta. En del av detta arbete utgörs av DAU-funktionen gentemot SND.
- DAU finns och täcker en del av behovet. Projektbeställare för DAU är vicedirektör för forskning, projektägare är överbibliotekarien. Biträdande chef för Digitala tjänster vid biblioteket är projektledare. Styrgruppen består av representanter från bland annat Forsknings- och innovationskontoret, IT-enheten, arkivenheten samt biblioteket. Projektgruppen består av deltagare från Universitetsbiblioteket, Arkiv och registratur, Sektionen för förvaltningsjuridik, Svensk nationell datatjänst, Forsknings- och innovationskontoret och IT-enheten. Pågående aktiviteter: Intern kommunikation, Support genom helpdesk & möten med forskare, (Meta)datagranskning SND:s katalog, Utbildning genom workshops om datahanteringsplaner, presentationer, Forskarsnabben, Nätverkande, Intern utveckling av stödfunktionen. Nyligen har även en forskningsdatasamordnare tillsatts som kommer vara universitetets kontaktperson inom forskningsdataområdet, arbeta med att ta fram policy, samt leda en arbetsgrupp som har fått i uppdrag att ta fram ett förslag till lösning för basinfrastruktur för forskningsdatahantering från ax till limpa, med initialt fokus på lagring.
- Universitetet har en Data Access Unit som består av en grupp av medarbetare inom den gemensamma förvaltningen: Koordinator för öppen vetenskap, jurist, arkivarie, IT-arkitekt, utredare (bibliotek), utredare (kansli fokus på GDPR), forskningsfinansieringsrådgivare. Stöttar forskare i ansökningsfasen och söker upp forskare som erhåller medel med krav på att skriva datahanteringsplaner (exempelvis Vetenskapsrådet). Sedan finns det datamanagers på vissa institutioner som stöttar forskarna mer lokalt med direkta frågor som för hantering av forskningsdata.
- Högskolan har en arbetsgrupp för forskningsdatahantering som bl.a. arbetar med att bygga upp en central stödfunktion.
- En Data Access Unit (DAU) där det bland annat ingår personer från biblioteket, IT-enheten och vårt arkiv.

- Universitetet gick med i det nationella SND-konsortiet 2018. Då utsågs domänspecialister och en Data Access Unit tillsattes. Tillsammans utgör dessa universitetets forskningsdatagrupp, där Universitetsbibliotek har samordningsansvar. Bibliotekets forskningsdatateam ger support ansvarar för DMP Online (verktyg för skapande datahanteringsplaner). Forskningsdatawebben är en central informationsresurs vad gäller att kommunicera stöd och tjänster som rör forskningsdatahantering. Forskningsdatawebben är en central informationsresurs som driver på det universitetsövergripande samarbetet vad gäller att kommunicera stöd och tjänster som rör forskningsdatahantering. Webbresursen ligger i första hand på bibliotekets sidor, men innefattar genom länkar även andra delar av universitetets organisation. Informationen finns till största delen tillgänglig på både svenska och engelska.
- Finns arbetslag för forskningsdata på universitetsbiblioteket med ansvar för stöd kring tillgängliggörande av data samt datahanteringsplaner. Finns också nätverk för forskningsdokumenthanteringsfrågor där arkivarie, bibliotekarier, jurist, forskningskoordinator, informations säkerhetsansvarig samt grants office ingår. På universitetsnivå finns ett nystartat projekt kring etablering av forskningsinfrastruktur/kärnfacilitet med fokus på dataanalys och datahantering, samt projekt kring datahanteringsplaner för projekt med finansiering från VR och Formas.
- Den är uppbyggd kring forskningsdatateamet på biblioteket och har även arkivarie, jurist, it och personal från forskarstöd knutet till stödfunktionen.
- Arbete med att etablera stödfunktion pågår under 2021, utifrån rektorsuppdrag till förvaltningen.
- DAU finns.
- Vi har en DAU-grupp som samlar personal från biblioteket, avdelningen för externa relationer, universitetskansliet och IT-avdelningen. Vi är nio personer. Samordningsansvar ligger på biblioteket.
- Finns både centralt (UB) och lokalt på fakulteterna.
- En informell expertgrupp finns som inbegriper bibliotekarie, arkivarie, jurist, IT-administratör.
- Ja, vi har en DAU, baserad vid universitetsbiblioteket, drygt 2 FTE, plus stöd från många avdelningar inom förvaltningen som bidrar med kunskap om it, säkerhet, arkiv osv.
- Ett projekt har startat för att implementera densamma.
- Vi är en för liten högskola för att ha en enskild person som arbetar med dessa frågor men jag arbetar för att hitta en hållbar struktur tillsammans med högskolans IT-strateg.

6. Hur löser ditt lärosäte lagringsytor för forskningsdata i forskningsprocessens olika skeden? Vilka former och hur?

- Flera centrala tjänster finns idag där valet av tjänst styrs av kraven på informationssäkerhet, regulatoriska krav och i viss mån prestanda. Tjänster för samarbete, spridning och överföring av data finns som tillägg till flera av dessa tjänster. De faktiska datalagringstjänsterna beställs direkt från IT-avdelningen och internfaktureras per institution för alla volymer överstigande 70 TB.
- Vi har diskuterat att använda DiVA, men vet inte än om det fungerar.
- Egna servrar.
- Vår IT-avdelning arbetar med frågan om säkra interna arbetsytor med kontinuerlig back-up. I stor utsträckning löses detta i fall till fall genom samråd mellan forskare, institution och IT-avdelningen. I dagsläget hanteras data främst av den enskilde forskaren. Vi använder oss av Box för data som inte är känslig. Externa hårddiskar för känslig data. Möjlighet till elektronisk lagring finns via IT-avdelningen. Vi har endast en obetydlig del forskningsdata i vårt arkiv och hoppas att vår nya policy ska öka inflödet. Vi har upphandlat en forskningsportal med ytterligare möjligheter till lagring av data via leverantören.

- Vi har inte en heltäckande lösning för hela lärosätet. Våra forskare har möjlighet att köpa en viss mängd lagringsyta via lärosätets IT-avdelning. Enskilda institutioner/forskningsgrupper har (även) lagring på ex. Uppmax, SNIC och Sunet.
- Vi har ingen full inventering eller samlad ordnad struktur för detta. Det finns en variation av lösningar och det skiljer sig åt mellan olika discipliner. Exempel på förekommande lösningar: USB-diskar, molntjänster, Scio (fd lärplattformen), lokala hårddiskar, ämnesinriktade repositorer eller högskolans server.
- Vi har tillgång till fler olika lagringsytor och vi har ett projekt som fortgår för att utreda vilka data som skall lagras var och när.
- Egna filer och data skall lagras på tilldelat utrymme i nätverket, eller på eget lagringsmedia. Kan även begära utökat lagringsutrymme.
- Vi kommer inom kort att gå över till lagring (blocklagring och objektlagring) hos Sunet. Idag lagras data på vår server hos extern leverantör, med back-up-kopior på lös lagringsmedia.
- Vi kommer investera i Sunets distribuerade lagringslösning så fort den lanseras. Vi ska även erbjuda MFI för de forskare som hanterar känsliga data. Idag finns en säker lagringslösning för data men kan enbart nyttjas av forskare vid lärosätet, inga externa.
- Frågan behöver utredas i dialog med IT-enheten.
- Vi har sedan 1/1 2021 en lagringsyta för forskningsdata hos Sunet avsedd för högskolans forskningsdata. IT-arkitekturen är under uppbyggnad och därmed inte färdigställd ännu.
- Än så länge är lösningen som den alltid har varit. En utvärdering av nya lagringslösningar pågår.
- Det finns instruktioner för rekommenderad lagring vid JU som IT tagit fram vilken bygger på lokal lagringsmedia som nås via inloggning och där fackhögskolespecifika mappstrukturer skall byggas upp för kontroll och administration. För externa samarbetet som har behov utöver denna lösning erbjuds även tjänsten JU-Sharefiles där forskare vid lärosätet kan bjuda in externa parter och tilldela olika rättigheter och administratörsroller. Lärosätet har inget eget repositorium för öppna forskningsdata (se ovan). Behov finns för att utöka möjligheten till lagring av fysiska forskningsdata, utreds vilka har störst behov.
- Det förs diskussioner med SUNET kring framtida lagringslösningar för forskningsdata.
- Under forskningsprocessen har vi tre lagringsalternativ beroende på materialets känslighet. Om alla forskare i ett projekt finns vid HDa erbjuds en katalog på lärosätets server (med behörighet för forskarna i projektet). Vid samarbeten utanför lärosätet erbjuds en yta i Microsoft Teams (men bara om projektet inte innehåller känsliga personuppgifter). Vid externa samarbeten där data innehåller känsliga personuppgifter ombeds forskande personal kontakta IT för hjälp att sätta upp "Microsoft terminal server" så att extern kontakt på ett säkert sätt kan arbeta i lokalt lagrad data. För närvarande har HDa inget e-arkiv.
- Lagringsytor för pågående projekt tillhandahålls i dag av IT-avdelningen, av e-infrastrukturdelen (gamla "superdatorcenter" C3SE) och av enskilda forskargrupper/initiativ. Lagringsytor för bevarande och publicering av forskningsdata saknas i nuläget. För publicering rekommenderar vi för närvarande forskare att använda etablerade repositorer, för arkivering saknar vi plats att hänvisa till. En arbetsgrupp med bred representation etableras just nu för att ta fram ett integrerat erbjudande om generell lagring för alla faser i datas livscykel. Detta inkluderar studium av samverkan med nationella initiativ (SND, SNIC, SUNET) och internationella aktörer (EOSC, EUDAT, ...).
- Samarbetsytor finns implementerat. Lagring för känsliga data (informationsklass 3) är på gång under våren 2021. Universitetets nya samarbetsverktyg bygger på SharePoint Online och kan kombineras med andra komponenter inom Office 365, bland annat OneDrive. SharePoint lämpar sig för lagring och samarbete kring filer i en arbetsgrupp. OneDrive erbjuder personlig lagring i Microsofts moln. SharePoint och OneDrive är godkänt för lagring upp till informationsklass 2. Citrix Sharefile är ett verktyg för alla sorters material. Sharefile får godkänt för lagring upp till informationsklass 2. I nuläget finns inte en

universitetsgemensam lösning som säkerställer långtidslagring eller arkivering av forskningsdata. Forskarna förvarar själva sina data och dataset tillgängliggörs via SND.

- Det finns centrala tjänster för lagring under de pågående projekten, dock inte mer strukturerat på långsikt (förstudie kring forskningsdatabank ska behandla denna frågan).
- Högskolan har precis anslutit sig till SUNET:s lagringsyta och arbetsgruppen för forskningsdatahantering provtestar tjänsten för att hitta bra strukturer och rutiner för mellan- och slutlagring av forskningsdata.
- Idag hanteras detta i första hand av de enskilda forskarna, men vi för diskussioner om lärosätetsgemensamma system, och vi hoppas även kunna dra nytta av nationella initiativ (t ex Svensk nationell datatjänst - SND).
- I dagens läge löser institutionerna och forskarna denna fråga individuellt. ITS (IT-stöd och systemutveckling universitetet) - erbjuder ett antal tjänster för lagring av forskningsdata mot användaravgift.
- IT-avdelningen tillhandahåller en rad olika lösningar utifrån olika behov. Vid Mau finns få projekt där standardlösningarna inte räcker till, men i de fallen de inte gör det så diskuteras lösningar i samråd med IT-avdelningen. Lärosätet har ett e-arkiv och arbetar på rutiner och lösningar för att få in och arkivera forskningsdokumentation i alla dess former.
- Universitetet har tillsammans med SUNET byggt en plattform för hantering av forskningsdata under hela processen. Tjänsten lanserades i januari i år.
- Inte mer än normal IT-verksamhet i dagsläget. Att kravställa och planera upphandling och införande av långsiktig lagringslösning ligger dock som aktivitet i projektet för etablering av stödfunktion.
- Vi har inget speciellt system för forskningsdata. Vi har idag bara enskilda lösningar. Historiskt har det funnits vissa forskningsprojekt som själva köpt in fristående NAS tex. Vi har också i något fall skapat lagringsytor på ordinarie filserverar som en grupp forskare då använt.
- Det finns inget strukturerat stöd för detta från universitetet än. Många olika lösningar används. Löses från fall till fall. DAU har inte jättestor insyn i vilka lösningar som används.
- Den gemensamma IT-organisationen LDC har viss support för lagring av forskningsdata, men erbjuder ingen central lösning för alla forskare. Det finns även en del initiativ till lagringslösningar på fakulteterna. Andra lösningar finns även inom vissa forskningsdomäner som har etablerade lösningar. Frågor och utmaningar beträffande ex. säkerhet och långtidslagring hanteras alltså separat av respektive funktion.
- Vi erbjuder inte i nuläget någon lämplig lagringsyta för forskningsdata.
- Det finns plattformar för aktiva data, pågående projekt. I planeringen finns planer för lagring för medellång och lång sikt.
- Lärosätet har lagringsytor som kan användas under pågående projekttid, men dessa är inte personoberoende. Samma lagringsytor används för närvarande för långtidslagring.
- Fram till nu har backup för forskningsdata varit fysisk men nu arbetar vi för att hitta en säker molnlösning för såväl daglig hantering, lagring som arkivering av forskningsdata.

7. Diskuteras European Open Science Cloud (EOSC) på strategisk nivå vid ditt lärosäte?

Antal svar

Ja – 17 (50,0%)

Nej – 12 (35,3%)

Vet inte – 5 (14,7%)

Summa – 34 (100,0%)

Kommentar

- EOSC är avlägset till både form och funktion. Motsvarande lösningar inom respektive vetenskapsområde känns mer angeläget och ändamålsenligt.

- ... inte än.
- Frågan behandlas på ledningsnivå.
- Diskussion pågår på ledningsnivå i mindre omfattning.
- Ledningen har följt SUHFs seminarier kring EOSC men det har ännu inte funnits någon enskild diskussion kring involvering i EOSC.
- Under 2021 ska lärosätet diskutera OS Roadmap och då kommer EOSC vara aktuellt att diskutera.
- Diskussion inom ledningen finns och den deltar i SUHFs diskussioner i frågan
- EOSC har tagits upp på högsta ledningsnivå under hösten 2020, men därefter har inget ytterligare hänt i relation till EOSC.
- Lärosätet är medlem i EOSC AISBL Lärosätets ledning informeras om arbetet. Aktiv del i universitetsnätverket CESEARS arbete inom EOSC.
- Inom DAU diskuteras inte denna fråga alls, vi tror att detta kommer bli mer aktuellt i och med mer diskussioner kring
- Färdplanen, Forskningsdatapolicy samt förstudien kring forskningsdatabank.
- Vi vet för lite om EOSC för att veta hur och om denna tjänst kan hjälpa oss.
- Inte än.
- Tanken är att lyfta EOSC i samband med presentation av SUHF Färdplan för öppen vetenskap vid rektors strategiska råd i maj eller juni.
- Diskussioner har påbörjats under vt 2021 på ledningsnivå.

8. Kommer ditt lärosäte att bli enskild medlem i EOSC?

Antal svar

Är redan medlem – 6 (17,6%)

Ja – 0 (0,0%)

Nej – 11 (32,4%)

Vet inte – 17 (50,0%)

Summa – 34 (100,0%)

Kommentar

- Diskussioner pågår på ledningsnivå, men beslut är ännu inte fattat.
- Inte vad vi planerar idag.
- Högskolan avvaktar SUHFs rekommendationer om eventuellt enskilt medlemskap.
- Vi har vid något tillfälle fått en fråga men i dagsläget är det inte aktuellt eftersom vi inte ens har en väl fungerande hantering av forskningsdata vid lärosätet.
- Vi avvaktar nationella riktlinjer för detta. Följer SUHF här.
- i nuläget förs inga sådana diskussioner
- Sedan hösten 2020.
- Vi kommer att behandla detta som en del i förstudien under året.
- Vi vet för lite om EOSC för att veta hur och om denna tjänst kan hjälpa oss.
- Provisional members and Observers of the EOSC Association
- Inte i närtid.
- Lärosätet har i första hand följt arbetet inom EOSC genom vad som förmedlas inom SND-nätverket. I dagsläget är de svenska medlemmarna vad vi kan se SND, forskningsinfrastrukturen ESS, Chalmers, Karolinska institutet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet, Formas och Vetenskapsrådet, d.v.s. väsentligt större aktörer än oss. För oss är det för tidigt att ta ställning till enskilt medlemskap.
- Diskussioner pågår och möjligheter och nytta för lärosätet med ett medlemskap.
- Jag har diskuterat frågan med en av våra prorektorerna som verkade öppen för att lärosätet blir medlem om vi bedömer att det är motiverat.

- Det finns inga aktuella planer för detta just nu

9. Vilka frågor anser ditt lärosäte är viktigast vad gäller EOSC?

- Att öka kännedom om EOSC bland våra forskare och vi behöver ett proaktivt arbete lokalt och nationellt för att möta de "key performance indicators" som Sverige förväntas leva upp till, med bl.a. en viss andel dataset som läggs upp i repositorer.
- Vet ej
- Vi befinner oss för tidigt i processen för att utvärdera detta.
- Att ex svenska förhållanden, som användningen av personnummer, rymms inom standardiserade lösningar
- Internationellt samarbete på EU-nivå rörande forskningsdata är angeläget att vara delaktig i för att driva utvecklingen av
- datahanteringsfrågor/FAIR.
- En viktig utgångspunkt för att åstadkomma interoperabilitet är ställa krav på öppna standarder enligt en definition som möjliggör användning av programvara under olika licensformer. En lämplig definition av öppen standard finns i version 1.0 av EU:s ramverk för interoperabilitet (EIF 1.0). Tyvärr saknar "EOSC interoperability framework" en hänvisning till denna definition och istället refereras till version 2 av EU:s ramverk för interoperabilitet. EU:s ramverk för interoperabilitet version 2 saknar en definition av öppen standard (istället refereras till en djupt problematisk definition av "öppen specifikation" vilken har den oönskade effekten av att hindra interoperabilitet): <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d787ea54-6a87-11eb-aeb5-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-190308283>
- Under ett stort antal år har forskare vid högskolan analyserat juridiska och tekniska utmaningar för interoperabilitet och inom ramen för denna forskning har flera analyser genomförts av EU:s alla tre versioner av ramverken för interoperabilitet. Det första ramverket publicerades i november 2004 (EIF 1.0). Denna första version (EIF 1.0) innehåller en definition av öppen standard som möjliggör interoperabilitet och det är vår starka uppfattning att EOSC istället bör baseras på den definition av öppen standard som finns i EIF 1.0 (istället för att hänvisa till definitionen av EIF 2.0). Det finns mycket forskning som visar att EIF 1.0 är en viktig definition av öppen standard. Denna refereras bl.a. i SOU 2009:86 och denna ligger till grund för den vägledning av öppna IT-standarder som Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet har publicerats 2016. Denna vägledning har utvecklats av forskare vid högskolan i på uppdrag av Statens inköpscentral och om en myndighet ska avropa på de statliga ramavtalen ställs krav på att varje obligatoriskt krav som refererar en standard måste uppfylla definitionen av öppen standard enligt EIF 1.0. Innehållet i vägledningen baseras på den definition av öppen standard som finns i EIF 1.0 och som finns i SOU 2009:86 (vilket är den första publikation som E-delegationen publicerade i november 2009). Denna definition utgör en mycket viktig för att åstadkomma interoperabilitet för alla data och det är vår uppfattning att Sverige bör driva frågan att ställa krav på denna definition inom ramen för EOSC. Här finns den vägledning för öppna IT-standarder som Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet publicerat (Dnr 96-38-2014): <https://www.avropa.se/globalassets/dokument/open-it-standards.pdf>
- Det är viktigt att verksamheten i första hand bedrivs för att uppfylla forskarnas och forskningens behov.
- Att lärosätet och forskare får samma tillgång till data (tillgängliggöra data) som andra lärosäten i Sverige, oavsett om man är registrerad medlem eller inte.
- Finns det krav på ett EOSC medlemskap för att erhålla forskningsmedel inom HE?
- Vad behöver det centrala forskningsdatastödet veta kring EOSC för att kunna informera forskare?
- Det har ännu inte diskuterats.

- Samordning, kostnadseffektivitet och långsiktighet.
- EOSC skulle kunna tillhandahålla ett bra lagringsställe som skapar möjligheter för samarbeten i forskningsdataset över gränser. Kanske finns de tekniska lösningar vi själva har svårt att arrangera i detta sammanhang?
- Att forskningsdata från lärosätet tillgängliggörs effektivt inom forskningssamarbete nationellt och internationellt, och att forskare kan få inflytande över dessa processer. Att data blir sökbart metadatskörd osv.
- Att binda samman befintliga digitala lösningar och infrastrukturer i medlemsländerna som tillhandahåller tjänster för lagring,
- hantering, delning, analys och användning av öppna forskningsdata.
- Det är intressant kring att det kan öka samarbeten, skapa bra synergieffekter för projekt som kanske kan nyttja resurser som tagits fram via EOSC.
- I övrigt besvaras denna mer i förstudien.
- EOSC har inte diskuterats.
- Vi skulle behöva mer information och hjälp med att förstå hur EOSC förhåller sig till initiativ på nationell nivå.
- En viktig fråga är avgränsningen hur mycket sensitiva data man kan dela och att kunskapen hos forskare behöver höjas kring hur det är möjligt att dela data, eller inte.
- Vet ej.
- En viktig tjänst för att knyta samman forskningsdata från hela Europa för ett enkelt utbyte över gränserna. Hur kan vi göra lärosätets forskningsdata kompatibelt med EOSC. Viktigt att även få aktiva forskare involverade i uppbyggandet av EOSC.
- Samordning på nationell och internationell nivå vad gäller best practice, standarder, interoperabilitet. Därutöver tillgång till resurser (teknik, kompetens) i fall när man går utanför den typen av databehandling som vanligen sker vid lärosätet.
- Att nå ut till olika aktörer inklusive finansörer och förlag angående omställningen till öppen vetenskap. Det skulle behövas mer samordning.
- Vi är ett ganska litet lärosäte och förlitar oss mycket på att SND sköter dessa kontakter och förmedlar information till oss när så behövs.
- Att kommunicera EOSC:s olika delprojekt och infrastrukturbyggande ut till forskarna, att tydliggöra syftet med EOSC. Jag tror den stora utmaningen är att förklara vilken funktion EOSC ska fylla i förhållande till andra initiativ, men också skapa en tydligare definierad roll för sig själv. Ett tydligare fokus på Varför, förklara FAIR och fördelarna med datadelning etc.
- Hur kommer eventuella europeiska ramverk att implementeras vid lärosätena.
- Vi har precis börjat titta på denna lösning så det är svårt att svara på detta i dagsläget.

10. Hur kan SUHF stödja och representera ditt lärosäte i frågor kopplade till forskningsdatafrågor och EOSC?

- Nationellt arbete är att föredra framför enbart lokalt, så bra när SUHF kan hjälpa till att driva frågorna på nationell nivå. SUHF har en viktig roll i att följa utvecklingen och förmedla information om den samma.
- Erbjud utbildningar och samarbetsmöjligheter som underlättar för mindre lärosäten som inte har möjlighet att lägga så mycket tid och resurser på detta.
- Underlätta samarbeten med andra lärosäten, särskilt utanför EU.
- Bevaka så att de specifikt svenska behoven tillgodoses i EOSC:s lösningar.
- Det behövs en tydlig delaktighet i framtagande av underlag samt förankring av beslut från SUHF som påverkar lärosätet. Samordna arbetet med och stöd SNDs arbete gällande forskningsdata.
- Utveckla färdplanen för öppen vetenskap vidare och ge förslag på hur enskilda lärosäten (eller grupper av mindre lärosäten i samverkan) kan arbeta enligt planen.

- Det är viktigt att ta hänsyn till de tekniska universitetens behov särskilt med tanke på industrisamverkan och att spjutspetsforskning kan hamna under exportkontroll. Härtill kommer att vi behöver ta hänsyn till andra aspekter kring informations säkerhet, såsom säkerhetsskyddslagen.
- Fortsätta omvärldsbevaka och vara resurs och diskussionspartner till DAU.
- 1. Stödet kring forskningsdatahantering ska vara likvärdigt för forskare i Sverige, oavsett lärosäte. Infrastrukturen måste finnas, lagring, e-arkiv, dela data i projekt, tillgängliggörande. Det ska även finnas kompetens för hur infrastruktur ska användas, digitala verktyg och en funktion som kan bevaka utvecklingen inom OS. 2. Incitament för forskare för att öppen vetenskap. 3. Grundläggande kurs för datahanterare behövs även för mindre lärosäten a) första nivån handlar om att bygga kunskap om processer för insamling, ansvar och utbyte av data i stora projekt, lagstiftning (Etik/GDPR) och hur den skiljer sig inom EU/US. b) disciplinspecifikt fokus.
- De konstnärliga lärosätena behöver diskutera frågan gemensamt för vi har liknande situationer och frågeställningar kring detta. Frågan om öppen forskningsdata är i sig viktig, men projekt med stora mängder forskningsdata är inte så ofta förekommande inom konstnärlig forskning.
- Inom forskningsdataområdet överlag ser vi att vi får fortsätta ta del av uppdateringar gällande lagkrav och rekommendationer, både nationellt och internationellt.
- Genom utformning av riktlinjer.
- Ser gärna fortsatta dialoger och diskussioner i SUHF:s regi.
- Information om EOSC och hur EOSC utvecklas. Information om vilken betydelse EOSC skulle kunna ha för vårt arbete med forskningsdata.
- SUHF kan spela – och spelar redan – en central roll för lärosätenas samverkan inom forskningsdataområdet. Det vore önskvärt att SUHF utvecklar denna roll att stödja samverkan ytterligare och att lärosätena genom detta sätter sig i förarsätet inom området hantering av forskningsdata. En gemensam röst från lärosätena är helt nödvändig inom EOSC (här behövs också samverkan med Europeiska lärosäten och universitetsnätverk). Inom Sverige behövs en gemensam syn och drivkraft gentemot finansierare och departement. I dessa sammanhang bör inte SUHF sträva efter att explicit representera lärosätena, man bör fokusera på att stödja deras samverkan och att föra fram deras gemensamma röst. I många fall har lärosätena behov av gemensamma lösningar, där SUHF kan spela en roll för att ta initiativ och driva frågor. Ett aktuellt exempel är oklarheterna gällande ägande av data och lärosätenas ansvar. Det finns behov av att kunna sätta maskinläsbara licenser på data. Det krävs för att göra data 'FAIR' och för att svenska forskningsdata skall kunna användas i internationellt forskningssamarbete.
- Genom att strategiskt bevaka nationella och internationella frågor kopplade till forskningsdata och utvecklingen för öppna data.
- SUHF känns som en naturlig del i att kanske stödja och representera lärosätena mer på ledningsnivå och dessa som en gemensam grupp mot forskningsfinansierare och politiken kring forskningsdata. En viktig fråga är ju om det inte borde tydliggöras resurser till hantering av forskningsdata i utlysningar för att belysa vikten att finansiera det i projektfasen. SUHF forskningsdata och arkivgrupper kan ligga på Riksarkivet om standarder för digitala format som är långtidsbeständiga. Mer praktiskt finns det olika nätverk som hanterar frågorna för det dagliga arbetet via SND samt andra nätverk kopplat till IT, juridik, arkiv.
- EOSC har inte diskuterats.
- Genom att ta fram informationsmateriel som hjälper oss förstå hur vi bäst kan dra nytta av EOSC och hur EOSC förhåller sig till initiativ på nationell nivå.
- Viktigt att ha en strategi för vad som behöver stödjas lokalt, nationellt och på EU nivå.
- Vet ej. Kanske sammanställa information om EOSC tillsammans med analys och reflektioner, för både lärosätesledning och forskargrupper.

- Genom information och samordning
- Verka för samordning nationellt och internationellt. Nationell färdplan liksom rekommendation avseende datahanteringsplan samt styrdokument för forskningsdata är alla användbara dokument på detta tema.
- Vi ser positivt på den nationella färdplanen för öppen vetenskap från SUHF, som vi planerar att använda i det lokala arbetet.
- Nationell färdplan för öppen vetenskap är ett bra exempel på detta. Stöd i form av samordning och gemensamma tekniska lösningar på lagringsfrågor och infrastruktur är önskvärt. Varje lärosäte ska inte behöva uppfinna hjulet på nytt.
- Med utbildning och väl vald kommunikation riktad till forskarna som ju är huvudmålgruppen för forskningsdata och EOSC. Återigen, tydliggöra EOSC:s syfte och funktion.
- Kommer säkerligen att kunna ske via SUHFs nationella koordineringsarbete. Att frågor om tolkning av lagstiftning av forskningsdata sker vid nationell snarare än lärosätes nivå.
- Samlad information som är lättförståelig vad gäller användarvänligheten och nyttan.

11. Övriga kommentarer

- Frågor rörande praktisk datahantering och rena systemlösningar samt integrationer glöms ofta bort och tenderar att hamna för genomförande vid varje lärosätes respektive IT-avdelning. Här vore det värdefullt om frågor rörande just detta adresseras till något av de IT-nätverk som finns för att så långt som möjligt homogenisera den praktiska datahanteringen vid lärosäten och på så sätt främja samarbete om- och rörlighet av data mellan lärosäten. Exempel på ett lämpligt nätverk är ATI under ITCF eller SND nätverket.
- SUHF:s färdplan för öppen vetenskap är ett mycket viktigt steg mot att lyfta detta område (som har ett överlapp med, men inte är identiskt med, området hantering av forskningsdata) inom lärosätena. Det är nu viktigt att både lärosätena och SUHF centralt arbetar med implementationen av färdplanen. Vid lärosätet kommer inom kort frågan att lyftas om behandling av planen och mandat för implementation av relevanta delar.
- Discipliner som jobbar med känslig information eller stora datamängder är oftast mer mogna att ta till sig nya tjänster och lagringslösningar. Det är mer problematiskt i discipliner där de inte på samma sätt jobbar med känsliga uppgifter eller stora strukturerade datamängder. Arbetar mycket med att det ska bli en naturlig del i processen för forskarna och att det finns tydliga strukturer för hur de ska gå till väga genom hela processen samt vilket stöd som finns var.
- Hantering av forskningsdata är en diskussion som pågår just nu vid lärosätet. Vi är tacksamma för olika typer av stöd och input i denna diskussion, t ex kring juridik och fördelningen av den enskilde forskarens ansvar och lärosätets ansvar. Även frågan om lagringslösningar känns utmanande för oss. Bilden kompliceras också av att olika forskningsområden har sina egna lagringslösningar som ligger lagrade utanför EU (t ex <https://archive.ics.uci.edu/ml> för maskininlärning). Hur ska man se på den typen av lagring av öppen forskningsdata? Måste data som lagras på detta sätt även lagras på annat sätt på lärosätet?